

To je velik nedostatek in da se ta odpravi, na to naj delajo vsi tisti, ki imajo kaj vpliva na stariše, katerih otroci so godni za vstop v srednje šole.

Priporočamo torej slovenskim starišem, kateri imajo za nauke nadarjene sinove, naj jih le pošljejo v srednje šole, a ne samo v gimnazije, ampak tudi v realke, da dobimo tako svojih moči za dobro plačana tehniška mesta vsaj v domovini in moči, katere nam bodo zamogle vstvariti domačo narodno industrijo, ki je pogoj vsaki narodni ekonomični in politični neodvisnosti.

S tem nikakor nečemo reči, naj vstopi v srednje šole vse, kar leze in grede. Skrbeti nam je za naraščaj v vseh strokah, zlasti tudi za naraščaj v trgovstvu in v obrtništvu, ki je še vse preveč v tujih rokah, a kdor ima veselje za studiranje, tisti naj gre v srednje šole, ker nam je v sedanjih razmerah pred vsem treba narodnih uradnikov vseh kategorij narodne inteligence.

Politični pregled.

Državni zbor je sklican na dan 26. septembra. Čim bolj se bliža ta dan, toliko bolj se množe kombinacije glede prihodnjega zasedanja. Gotovo je le jedno: vlada bi rada, naj državni zbor dožene razpravo o nagodbenih predlogah in naj jo odobri. Ta namen skuša doseči na ta način, da na jedni strani prigovarja manjšini, naj odneha od obstrukcije, na drugi strani pa da roti večini pripadajoče stranke, naj se žrtvujejo in naj glasujejo za pogodbo, češ, tu gre za državni interes in da morajo stranke večine glasovati brezpogojno za pogodbo. Manjšini grozi vlada, da nemudoma razpusti državni zbor, ako bi razpravo o nagodbi preprečila z obstrukcijo. Zasedanje bo brez dvoma jako zanimivo in za razvoj naše notranje politike jako pomembno.

Nagodba. — Vse javno mnenje je v tem jedino, da so nagodbene predloge za Cislitvansko jako neugodne in da bi se mogle zanje ogreti samo veleindustrijalci. V tem smislu so se izrazila glasila skoro vseh strank, tako glasila večine, kakor glasila manjšine. Vlada se zategadelj po vsi pravici boji, da za svoje predloge ne dobi v poslanski zbornici večine. Socijalni demokratje so sprožili misel, naj bi državni zbor nagodbene predloge a limine odklonil. Tega so se vladni krogi silno ustrašili, kajti ako bi se to zgodilo, bi ne bilo mogoče, uveljaviti pogodbo s § 14. ampak bi bilo gospodarsko jedinstvo mej Cislitvansko in mej Ogersko takoj pretrgano in s tem ubit dualizem.

Nova spravna pogajanja. — Nekateri nemški listi so mnenja, da se začne vlada novič pogajati z nemškimi obstrukcionisti, da bi odnehali od obstrukcije. V to svrho hoče baje svoj načrt jezikovnega zakona v nemškem smislu predrugačiti in ga v porazumljenje predložiti Čehom in Nemcem. Slednji izjavljajo, da se z vlado nimajo o ničemer pogajati in da bodo nadaljevali z obstrukcijo, dokler vlada ne prekliče jezikovnih naredb. S Češke strani se zopet poroča, da vlada ne misli na preklic jezikovnih naredb in da se ne misli z Nemci več pogajati.

Organizacija desnice se je zlasti za časa sedanjih parlamentarnih počitnic izkazala kot jako pomanjkljiva. Stari Jaworski že davno ni sposoben za mesto načelnika, povrh pa je pravi oficijozni tihotapec in radi tega do cela neprimeren mož za mesto načelnika. Slovanski listi so se zadnje dni opetovano oglašali z željo, naj se desnica reorganizuje.

Ogerska. — V ponedeljek se je sešel ogerski državni zbor. V prvi seji vlada še ni predložila nagodbenih predlog.

Kadar jih predloži, pojasni tudi, kako se je z avstrijsko vlado pogodila da se uveljavi nagodba, ako je avstrijski drž. zbor ne sprejme. To je tisto, kar obuja najsplošnejšo pozornost.

Holandija. — Kraljica Viljemina holandska je dosegla dne 31. avgusta svoje 18. leto ter je s tem postala polnoletna in je faktično nastopila vladarstvo. Holandije ni sicer šteti mej evropske velesile, a glede kolonij zavzema prvo mesto za Anglijo in Francijo. Kraljica Ema, vdova kralja Viljema III. zadnjega moškega potomca iz kraljeve hiše Oranijcev, je nastopilo regenstvo l. 1890. Sedaj je odložila s proklamacijo, v kateri prosi nebo, naj blagoslovi jedinstvo naroda in nove kraljice. Mlada kraljica Viljemina je že sedaj zelo priljubljena pri narodu. Dalje je zelo izobražena in jako narodna; Holanka je z dušo in telesom. Slovesno kronanje se je vršilo dne 6. septembra v Amsterdamu. Mesto je mladi kraljici darovalo voz, ki je stal 1 milijon frankov. V tem vozu se je kraljica vozila v dan kronanja.

Francija. — Na površju vseh dogodkov na Francoskem je zopet Dreyfussova afeta. Obsodili so kakor znano kapitana Dreyfussa zaradi izdajstva v prognanstva na Vragov otok. Obravnava proti njemu je pa dala povod sumnji, da je Dreyfuss nedolžen. Dasi je vojna uprava odločno trdila povsod, da je Dreyfuss kriv, vendar glasovi za njegovo nedolžnost niso ponehali. Pisatelja Zolo so strogo kaznovali, ker je vojaški upravi očital pristranost glede obsodbe Dreyfussa. Kratko, Dreyfussova afeta je ostala na dnevnem redu. Vojni minister Cavaignac je z ozirom na vedno se ponavljajoče pojave glede Dreyfussove nedolžnosti naročil nekemu častniku naj pregleda še enkrat vse Dreyfussove akte. Častnik je naletel pri preiskavi na ponarejeno pismo, na podlagi katerega je bil Dreyfuss obsojen. Dognalo se je, da je pismo ponaredil oberstlajtnant Henry. Vojni minister je dal tega takoj zapreti; Henry si je pa v ječi z britvijo vrat prerezal in tako usmrtil. Potrdil je s tem činom, da je ponarejalec pisma. Razume se, da je po usmrčitvi Henryja postalo mnenje, da je Dreyfuss nedolžen, tim verjetneje. Zahteva, da se naj Dreyfussova pravda ponovi je postala splošna. Celo ministerstvo se je po večini izreklo za ponovitev obravnave. Ker vojni minister ni bil za to, je raje odstopil. Odpoval se je tudi general Boisdeffre. Umevno je, da je vojnega ministra, tega generala in drugih vojaških oseb stališče jako neprijetno. Pod prisego in častno besedo so pri obravnavah potrdili, da so vse listine pristne, sedaj pa pride na dan to sleparstvo. Prav je imel Zola, ko je trdil, da pride pravica na dan. Da bi pač merodajni krogi sedaj na čast Francije vse storili, da se vsaka storjena umazanost v tej zadevi opere in da zmaga polna pravica.

Afrika. — Angleške čete so v afriškem Sudanu dosegle najlepši uspeh. Premagale so popolnoma Dervise ter pognale Kalifa v beg. Bitka je bila huda; palo je 2000 angleških mož in 8000 Dervišev. Angležji so postali s to zmago gospodarji Sudana, zajedno so pa maščevali smrt Gordon paše, katerega so l. 1885 Derviši po junaškem boju porazili in pobili. Derviši so bili jedini kulturi sovražni element ob Nilu ter so bili prava nadloga Egiptčanom, zlasti pa Evropejcem. Le prav, da je končno njih gospodstvo ob tla.

Amerika. — Po vzgledu Zjedinjenih držav severoamerikanskih so sklenile republike San Salvador, Honduras in Nicaragua skupno ustavo Zjedinjenih držav srednjeamerikanskih. Pričakovati je, da se zjedinjenim državam Srednje Amerike pridružiti še republiki Guatemala in Costarica. Ta zveza je bila že davno vroča želja mnogih. Njeno uresničitev je pred vsem pospešila španjsko-amerikanska vojska. Omenjene republike so spoznale nujno potrebo stalne zveze in so se zjedile pod skupno ustavo. V Ameriki imamo torej sedaj poleg vlasti Zjedinjene države severoamerikanske tudi vlast Zjedinjene države srednjeamerikanske.